

Anna Bijns, Refereyn op de aars

Editie: E. Soens, 'Onuitgegeven gedichten van Anna Bijns, (Iste deel)', in: *Leuvensche Bijdragen*, IVde jaargang, 3^e aflevering, 1902, pp. 199-363, via

https://www.dbnl.org/arch/leu001190001_01/pag/leu001190001_01.pdf#page=1

Vertaling: Bas Jongenelen

A

De koye / de kiste, den quoniam,
Den muyl, den blick, den achterwaghen,
Den bril, den stiet, de kertte, den dam,
Den saterdach, dinde, dleste om draghen,
Den stinckaert, tcafkoen datmen dicwils moet vaghen,
Den pryckere, dachterlet, den broddier,
Den doel, daenbeelt wederstaende veel slagen,
De patroon van Portugale zeere fier,
De cokene, den blaesbalch, blasende tvier,
Ghelyck Phierlephompha van besyen:
Dees namen voorseyt, met meer ander als hier,
Vermach den eers meest tallen tyen.

B

Meest elck pryst aensichten lanx en dweers,
Die de mutse ghespen onder de kele,
Maer boven al zoe lauderic den eers,
Want hy moet doch me tallen spele.
Al maectmen wonderlycken triumphen vele,
Duer de schoon aensichten die wel staen,
Goet rond gheseyt, hoordt oft ict hele,
Tes alder meest om den eers ghedaen;
Thoot sonder eers mach nieuwers gaen;
Den eers doet elcken oeck meest verblyen;
Dus, laet ons de cracht wel overslaen,
Want den eers vermach meest tallen tyen.

C

Tschoon aensicht verchiert meneghe lelycke ponte,
Nochtans den eers es edelder, diet wiste;
Den eers wordt ryckelyck ghecleedt met bonte,
Oeck heeft hy lywaets vol een kiste;
Al kustmen den mont sommels met liste,
Ten es maer tpaesbert van den eers alleene;
Ende den eers, de weerelt ghinck te quiste,
Want den eers versterct de weerelt ghemeene;
Wanneer de meyskens dooghen stellen te weene,
Zoe es den eers vercocht om ryen,
De weerelt dunct hen sommels te cleene,
Dit vermach den eers meest tallen tyen.

A

De kooi, de kist, de dinges,
de muil, de blick, de achterwaghen,
de bril, de stuit, de kerf, de waterkering,
de zaterdag, het einde, het laatste om te dragen,
de stinkerd, de schoorsteen die vaak geveegd moet,
de cloaca, het achterdeel, de broddelaar,
het doel, het aambeeld dat veel slagen opvangt,
de trotse patroonheilige van Portugal,
de keuken, de blaasbalg die het vuur aanblaast
van opzij, net als Pierlepompa.
Deze namen dus, maar er zijn er meer,
alles draait altijd om de aars.

B

Iedereen prijst altijd en overal gezichten
met bovenop een muts en een gesp bij de keel.
Maar ik prijs boven alles de aars,
Want die speelt altijd mee.
Al vier je veel wonderlijke triomfen
door je mooie en knappe gezicht,
ronduit gezegd, luister goed naar me,
het meest draait het om de aars.
Een hoofd zonder aars is absurd.
De aars maakt iedereen het gelukkigst,
dus laten we er niet over strijden,
want alles draait altijd om de aars.

C

Een knap gezicht versiert vaak lelijke punten,
maar de aars is edeler, wist je dat?
De aars wordt rijkelijk gekleed met bont,
ook al heeft hij benedenwinds een kist vol.
Door een list wordt hij soms gekust met een mond,
dat is dan slechts de vredeskus van de aars.
Was de aars er niet, dan maakte de wereld ruzie,
want de aars versterkt de hele wereld.
Zoals de meisjesogen er zijn om te wenen,
zo is de aars bedoeld om te dansen.
Hij vindt de wereld soms te klein
want alles draait altijd om de aars.

D

Den krevel inden eers maect groote becoorte;
 Wanneer hy den mont hoordt vriendelyck spreken,
 Hem dunct tesser al brant inde poorte,
 Gloeyende met Venus viere ontsteken,
 Nochtan tghewichte baert meerder treken,
 Alsmen de lindenlen wilt gaen smuyten,
 Tzwaerste verweecht, dminste moet breken,
 Tschoon aensicht borcht hem dan in muysten,
 Den eers moet tsyne hebben, ten baet gheen ghuyten;
 Al en soude gheen peper in pensen bedyen,
 Die niet en schyt moet syn poortken sluyten,
 Dit vermach den eers meest tallen tyen.

E

Thoot sonder eers es al gheschent,
 Want den eers es tset, wiet hoordt oft siet;
 Oeck heetmen den eers dat fundament,
 Ende sonder fundament es alle dinck niet;
 Den eers maect spel, vruecht en verdriet,
 Hy dwinct den mensche by wylen zeere;
 Tes abuys wat duer den eers gheschiet;
 Den eers en past op vrouwe oft heere;
 Den eers doet de hespen lichten om deere;
 Den eers doet vichten, worstelen, stryen,
 Ende tsnachts den peys maken met eenen keere.
 Dit vermach den eers meest tallen tyen.

F

Al sidtmen ter tafelen wel ghescotelt,
 Hebbende spyse en dranck van als,
 Tes verloren, alser den eers om protelt,
 Hy wilt oec gedient zyn, al goudt den hals.
 Om neen, den buyck crycht veel onghevals,
 Zyn tromeelyn slaende duer de zale,
 Proppen schietende, makende veel ghescales,
 Tenuere fluytende in Hebreusscher tale,
 Nochtan elck verstaets hem wel, eest Duytsch of Wale.
 Dus prys ic den eers al sonder benyen:
 Hy monioyt de weghe, hy stelt menich pale,
 Dit vermach den eers meest tallen tyen.

G

Groote heeren die laten hen dienen,
 Met pypen, scalmeyen ende claretten,
 Dus heeft den eers oeck veel engienien:
 Wonderlyck luydende als trompetten;
 De grove uryne wilt sommels beletten,
 Dan waent elck longer en lever worden quyte
 Maer den achtermont douwet al te pletten;
 Al scheydmer vuyllyck af, het es al met iolyte,

D

De kriebel in de aars laat flink van zich horen,
 als hij de mond vriendelyck hoort spreken,
 denkt dat er brand is in de poort,
 gloeiend, door het vuur van Venus ontstoken,
 maar het gewicht ervan zorgt voor verlangens
 als men de lendenen wil ontlasten.
 Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen,
 een knap gezicht bracht hem in rep en roer,
 de aars moet het zijne hebben, niets aan te doen.
 Al zou er geen peper in de pens zitten,
 wie niet schijt, moet zijn poort afsluiten,
 want alles draait altijd om de aars.

E

Een hoofd zonder aars is onaf,
 want de aars komt voorop, je hoort en ziet het.
 Ook noemt men de aars het fundament,
 en zonder fundament bestaan de dingen niet.
 De aars is speels, maakt vreugde en verdriet.
 Hij dwingt de mens tot moeilijkheden,
 het is vaak verkeerd wat door de aars komt.
 De aars hoort bij een vrouw of een man.
 De aars laat je eervol je billen optillen.
 De aars laat je vechten, worstelen, strijden,
 en 's nachts ineens weer vrede maken
 want alles draait altijd om de aars.

F

Al zit men aan een goed gevulde tafel,
 met allerlei soorten spijs en drank,
 het is verloren als je aars gaat pruttelen,
 hij wil ook aandacht, al heb je goud om je nek.
 O nee, de buik voelt zich ziek,
 diens getrommel slaat door de zaal,
 proppen schietend, veel kabaal makend,
 fluitend als een zatlap in het Hebreuws,
 maar iedereen verstaat het, Nederlands of Frans.
 Ik prijs de aars zonder twijfel,
 hij wijst de weg, hij slaat de piketpaaltjes,
 want alles draait altijd om de aars.

G

Hoge heren laten zich vermaken
 met trompetten, fluiten en bazuinen,
 zo heeft de aars ook veel instrumenten,
 wonderlijk luid als trompetten.
 De grove urine wil het soms beletten,
 dan denkt iedereen long of lever kwijt te zijn.
 Maar de achtermond duwt alles plat,
 al scheidt men er vuilheid mee af, het is met plezier.

De duergaende margriete, de suypscyte,
De libberdril, dit moeder al duer lyen;
Tcost menighen grooten slants profyte,
Dit vermach den eers meest tallen tyen.

H
Elck siet wel datter heerscap heeft ghewandelt,
Daert zoe bedropen leet vanden wasse;
Ic meynt een soch tusschen haer tanden verhandelt,
Liever dan een pont suykers wel te passe;
Daer gaet veel vuyte vanden ghebrasse;
Den afval es groot boven alle dinck,
Het moeder oeck af al vanden tasse;
Oeck draeyt den eers torrekens duer den rinck,
Dies gay sloeghe, hy saghere nauwer dan een vinck
Aenden weerhaen boven, sonder vermyen
Warwaert dat zyn meester henen ghinck.
Dit vermach den eers meest tallen tyen.

I
Prinche, vysten, vertten, vloeyen, loergaten,
Dit zyn de saken daer wy af couten.
Palloken scudden en flueren vuytlaten,
Met grooten wronghelen duer tverstouten,
Scutterlyck schytende ronde bouten
Dede zemelen stuyven lancx den billen;
Dit prys ick eermen den prycker moet smouten
Met clisteren oft vele ander pillen;
Ende den eers, den buyck sou swillen,
Daensicht ontverwen, dieven ontghyen,
Maer, als poortman wallier es, ten mach niet scillen,
Dit vermach den eers meest tallen tyen.

Sletterige Margriet, de zuipschuit,
de slappeling, zij moeten erdoor lijden.
Het kost het land menige duit,
want alles draait altijd om de aars.

H
Iedereen merkt op dat er een andere eigenaar is,
die nog helemaal niet droog was achter de oren.
Ik heb een zeug, tussen de tanden verhandeld,
liever dan een pond suiker precies af te meten
dan gaat er veel uit van het brassen.
Het afval is groter dan wat dan ook,
het komt ook uit jonge meisjes.
Ook draait de aars tarrels door de ring.
Die het gadeslaat, hij zag amper een brokje
aan de windhaan bovenin, gegarandeerd,
zie je waar zijn meester naar toe waaide,
want alles draait altijd om de aars.

I
Prins, veesten, scheten, winden, kijkgaten,
dat zijn de zaken waar wij het over hebben.
Keutels schudden en scheten laten,
met flink gewrongel door het harde duwen,
schutterlijk schijtend ronde bouten,
de korrels stuiven langs de billen.
Dit prijs ik, vooral dat men de aars moet smeren
met de klisterspuut of vele andere pillen,
En de aars, de buik zou opzwellen,
het aanzicht ontsieren, dieven wegsturen.
Maar als de portier een Waal is, geeft het niets,
want alles draait altijd om de aars.